

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U002598

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 15-07-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Михальчук Богдан Сергійович
2. Bohdan S. Mykhalchuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 27-08-2024

Спеціальність за освітою: 081 Право

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ID 6578

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Острозька академія"

Код за ЄДРПОУ: 22554101

Місцезнаходження: вул. Семінарська, буд. 2, Острог, Острозький р-н., 35800, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Острозька академія"

Код за ЄДРПОУ: 22554101

Місцезнаходження: вул. Семінарська, буд. 2, Острог, Острозький р-н., 35800, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.15, 11.15.31, 82.13.37

Тема дисертації:

1. Учасницька демократія в умовах децентралізації влади в Україні: теоретико-правовий вимір
2. Participatory Democracy in the Context of Decentralization in Ukraine: A Theoretical and Legal Dimension

Реферат:

1. Михальчук Богдан Сергійович. Учасницька демократія в умовах децентралізації влади в Україні: теоретико-правовий вимір. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – Право, галузь знань 08 – Право. – Національний університет «Острозька академія». Міністерство освіти і науки України, Острог, 2024. У дисертаційній роботі комплексно розглянуто теоретико-правовий аспект концепції учасницької демократії та її форм на місцевому рівні в Україні. У роботі досліджено теоретико-правовий аспект розбудови системи суспільних відносин у межах учасницьких процесів на місцевому рівні в Україні. У першому розділі «Теоретико-методологічне обґрунтування учасницької демократії в теорії держави та права» розглянуто витoki та підходи до розуміння сутності учасницької демократії у світовій та вітчизняній науці. У ході проведеного аналізу особливу увагу

було приділено концепту громадської участі, який запропоновано визначати як наскрізний інтегральний елемент у складних демократичних системах. З метою узгодження єдиного термінологічного словника запропоновано використовувати український відповідник до англійського «participate» – «брати участь / учасницький», а окреслюючи способи залучення громадськості до прийняття рішень та безпосередньої участі використовувати термін «форма» участі, як уже визначено, наприклад, у ст. 69 Конституції України. Проведено аналіз правових засад та усталеної рамки на рівні міжнародного та національного законодавства, що формує подальші умови для правового закріплення форм громадської участі в актах локальної правотворчості. Розглянуто актуальні законодавчі ініціативи, зокрема законопроект № 7283 «Про внесення змін до Закону та інших законодавчих актів України щодо народовладдя на рівні місцевого самоврядування», який суттєво доповнює та розширює правове закріплення форм громадської участі на місцевому рівні. У другому розділі «Основоположні засади застосування учасницької демократії в українських громадах» окреслено наявні форми громадської участі на місцевому рівні в Україні з особливим фокусом на розширення й невиключність їх переліку та важливість впровадження інноваційних форм у часі нових викликів. Досліджено й систематизовано ряд наявних класифікацій форм громадської участі, запропонованих українськими дослідниками впродовж останніх років. Перелік доповнено авторськими пропозиціями класифікувати форми участі за такими ознаками: функціонального призначення; фіксацією в нормативно-правових актах національного рівня; обов'язковості у використанні інформаційно-комунікаційних технологій; наявності міжсекторальних взаємодій. З огляду на широкий спектр законодавчо закріплених форм громадської участі проведено комплексний аналіз та оцінку правової фіксації учасницьких форм в актах локальної правотворчості територіальних громад 22 обласних центрів України. У ході дослідження було виокремлено ряд викликів, які ускладнюють процеси застосування різноманітних форм участі. Запропоновано ряд універсальних рекомендацій з метою покращення загальної рівня локальної законодавчої техніки. У ході проведеного аналізу стану локальної правотворчості запропоновано розглядати сучасний етап як перехідний, що характеризується переходом до обов'язковості прийняття статутів, актуалізації місцевого референдуму як безпосереднього способу народовладдя на місцях, посилення ролі статуту як основоположного акту територіальної громади. У третьому розділі «Перспективи подальшого застосування учасницької демократії у децентралізаційних процесах» здійснено аналіз непрямих обмежень щодо громадської участі у часі запровадженого правового режиму воєнного стану, що здебільшого стосуються спроможностей органу місцевого самоврядування здійснювати делеговані повноваження належним чином відповідно до Конституції України. Окремий фокус дослідження становило вивчення громадських асамблей як інноваційної форми громадської участі для застосування в українських територіальних громадах. Матеріали дисертації можуть бути використані для поглиблення знань про загальні концептуальні демократичні засади, розширення уявлення про теорію учасницької демократії, розвиток системи місцевого самоврядування, а також як теоретичний і практичний матеріал для впровадження та оновлення актів локальної правотворчості та підвищення рівня спроможності органів місцевого самоврядування генерувати якісні політики участі. Ключові слова: учасницька демократія, органи місцевого самоврядування, локальна правотворчість, форми учасницької демократії, статuti громад, територіальна громада, громадянське суспільство, громадська участь, децентралізація, воєнний стан, права людини, самоуправління, євроінтеграційні процеси.

2. Bohdan Mykhalchuk. Participatory Democracy in the Context of Decentralization in Ukraine: A Theoretical and Legal Dimension. – Manuscript of qualifying research paper. Dissertation for attaining the Doctor of Philosophy degree in specialty 081 – Law, field of knowledge 08 – Law. The National University of Ostroh Academy. Ministry of Education and Science of Ukraine, Ostroh, 2024. The dissertation comprehensively examines the theoretical and legal aspects of the concept of participatory democracy and its forms at the local level in Ukraine. In modern complex democratic systems, there is a continuous search for concepts that would strengthen existing democratic institutions. In this context, participatory democracy allows considering the individual as a subject of law, who, through forms of public participation, can influence the state-building processes in their territorial community. Therefore, the work explores the theoretical and legal aspects of building a system of social relations within the

framework of participatory processes at the local level in Ukraine. The first chapter, «Theoretical and Methodological Substantiation of Participatory Democracy in the Theory of State and Law», examines the background and approaches to understanding the essence of participatory democracy in both global and national science. In the course of the analysis, special attention was paid to the concept of public participation, which is proposed to be defined as a cross-cutting integral element in complex democratic systems. Particular attention is paid to the analysis of approaches to the study of democratic innovations as one of the elements of public participation, which is currently widely studied in scientific research. The terminological field of participatory democracy is explored, within which the terms «partysypatyvnyi» and «uchasnytskyi» are used as synonyms for the concept, and instead of «forms» of participation, terms like «tools», «mechanisms», etc., often appear in scientific circulation. Therefore, to align a unified terminological dictionary, it is proposed to use the Ukrainian equivalent of the English «participate» – «брати участь / учасницький» (take part / participatory), and when defining the ways of involving the public in decision-making and direct participation, use the term «form» of participation, as already defined, for example, in Article 69 of the Constitution of Ukraine. The second chapter, «Fundamental Principles of Applying Participatory Democracy in Ukrainian Communities,» outlines the existing forms of public participation at the local level in Ukraine, with a special focus on the expansion and non-exclusivity of their list and the importance of implementing innovative forms in times of new challenges. A number of existing classifications of the forms of public participation proposed by Ukrainian researchers in recent years have been studied and systematized. The list is supplemented with the author's proposals to classify the forms of participation by the following criteria: functional purpose; fixation in the regulatory legal acts of the national level; mandatory use of information and communication technologies; and the presence of cross-sectoral interactions. Taking into account the wide range of legally enshrined forms of public participation, a comprehensive analysis and assessment of the legal fixation of participatory forms in the acts of local lawmaking of territorial communities of 22 regional centers of Ukraine was conducted. In the third chapter, «Prospects for Further Application of Participatory Democracy in Decentralization Processes,» an analysis is made of indirect restrictions on public participation during the legal regime of martial law, which mainly concern the ability of local self-government bodies to properly exercise delegated powers in accordance with the Constitution of Ukraine. An interdisciplinary analysis of over five sociological studies and analytical materials on the level of public participation, the rights of internally displaced persons, and the use of information and communication technologies during the full-scale war was conducted. The dissertation materials can be used to deepen the knowledge of general conceptual democratic principles, expand the understanding of the theory of participatory democracy, develop the system of local self-government, and serve as theoretical and practical material for the implementation and updating of acts of local law-making and enhancing the capacity of local self-government bodies to generate quality participation policies. Keywords: participatory democracy, local government, local law-making, forms of participation, statutes, territorial community, civil society, public participation, decentralization, martial law, human rights, legal consciousness, selfgovernment, European integration.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Михальчук, Б. До процесу розвитку стійких демократичних процесів: учасницька демократія на місцевому рівні в Україні у часі повномасштабної війни. *Право і суспільство*. 2024. №1. С. 28–33.

- Михальчук Б. Загальний огляд правового регулювання учасницьких інструментів на місцевому рівні під час воєнного стану в Україні. Актуальні питання у сучасній науці. 2024. №5(23). С. 607–616.
- Михальчук Б. С. Електронна участь у територіальних громадах України у часі євроінтеграційних процесів: електронні петиції. Правова держава. 2024. №54. С. 92–102.

Наукова (науково-технічна) продукція: аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Іщук Сергій Іванович
2. Serhii I. Ishchuk

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0 000-0002-3080- 38

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Острозька академія"

Код за ЄДРПОУ: 22554101

Місцезнаходження: вул. Семінарська, буд. 2, Острог, Острозький р-н., 35800, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевчук Оксана Романівна
2. Oksana R. Shevchuk

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6453-355X

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=daptt_IAAAAJ;
<https://www.webofscience.com/wos/author/record/P-3798-2017>

Повне найменування юридичної особи: Західноукраїнський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, буд. 11, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ленгер Яна Іванівна

2. Yana I. Lenger

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кобрин Володимир Степанович

2. Volodymyr S. Kobryn

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5876-4906

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Панчук Ірина Олегівна
2. Iryna O. Panchuk

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0 009-0008-3693- 78

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Острозька академія"

Код за ЄДРПОУ: 22554101

Місцезнаходження: вул. Семінарська, буд. 2, Острог, Острозький р-н., 35800, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Дробуш Ірина Вікторівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Дробуш Ірина Вікторівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Кривицька Ольга Романівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна